

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1128/13-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Základní škola a Mateřská škola Nové Hradý
Sídlo	Nové Hradý 47, 539 45 Nové Hradý
E-mail právnické osoby	zs.novehrady@seznam.cz
IČO	70 987 041
Identifikátor	600 090 396
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Petrem Čermákem, ředitelem
Zřizovatel	Obec Nové Hradý
Místo inspekční činnosti	Nové Hradý 47, 539 45 Nové Hradý
Termín inspekční činnosti	23. a 24. říjen 2013

Inspekční činnost v Základní škole a Mateřské škole Nové Hradý (dále „škola“) byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro předškolní a základní vzdělávání a posouzení souladu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání s právními předpisy.

Charakteristika

Mateřská škola, s provozem od 7:00 do 15:00 hodin, je jednotřídní, zajišťuje vzdělávání dětem od tří do šesti let. Kapacita 25 míst byla v minulých dvou školních letech využita z 88 %. Pro letošek bylo přijato 16 dětí a naplněnost tak poklesla na 64 %. Z celkového počtu pouze dvě děti pocházejí z Nových Hradů, ostatní dojíždějí z okolních obcí.

Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Objevujeme svět kolem nás – aneb kdo nechce být sám, může přijít k nám“ (ŠVP PV).

V základní škole se ve školním roce 2013/2014 ve dvou třídách vzdělává celkem 16 žáků. Společně jsou vyučováni žáci 1. ročníku s druhým a čtvrtým a 3. ročníku s pátým. Na některé předměty jsou ročníky spojovány odlišně. Kapacita je využita ze 40 %. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Tvořivá škola pro život“ (ŠVP ZV). Činnost školní družiny je realizována na základě Školního vzdělávacího programu „Když jsi kamarád, tak si pojd' s námi hrát“.

Škola k 30. září 2013 nevykazovala žádné dítě ani žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, dvě učitelky v mateřské škole, jedna v základní a vychovatelka školní družiny.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy působí ve své pozici osmým rokem. Delegování pravomocí a úkolů na pedagogické pracovnice je vzhledem k malé velikosti školy ztížené, přesto funkční. Vedoucí učitelka odpovídá za odbornou úroveň mateřské školy. Do funkce, pro jejíž výkon má sníženou míru přímé pedagogické činnosti, byla jmenovaná v době (leden 2012), kdy měla pouze několikaměsíční pedagogickou praxi. Nedostatek odborných znalostí a zkušeností z oblasti managementu je zjevný při realizaci dílčích procesů zaměřených na posouzení kvality poskytovaného předškolního vzdělávání. Výsledná zjištění neposkytují odpovídající obraz vzdělávacího procesu. Informační systém školy je založen na každodenním osobním kontaktu vyučujících a ředitele. Zásadní dokumenty a rozhodnutí vztahující se k realizovaným vzdělávacím programům projednává pedagogická rada. Menší nepřesnosti v dokumentaci školy byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti (doplnění údajů apod.).

Personální obsazení školy umožňuje plnit cíle školních vzdělávacích programů, přestože kvalifikovanost pedagogického sboru vykazuje rezervy. V mateřské škole se od minulé inspekční činnosti obměnily obě učitelky, jedna je nekvalifikovaná. V základní škole jsou nekvalifikované učitelka a pro výuku též vychovatelka školní družiny, která vyučuje osm hodin týdně. Ve vzdělávacím procesu se však tato skutečnost negativně neprojevila. Ředitel školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které vychází z finančních možností organizace a ze zájmu vyučujících. V mateřské škole probíhá v menší míře, nekvalifikovaná učitelka za tři roky působení ve zdejší mateřské škole neabsolvovala žádnou vzdělávací akci.

V přízemí školní budovy, která letos prošla rekonstrukcí (výměna oken, zateplení, fasáda), sídlí mateřská škola. K dispozici zde má hernu sloužící současně ke stolování a ložnici s trvale rozloženými lehátky. Třída je promyšleně uspořádána, avšak neposkytuje dostatečné podmínky pro pohybové aktivity. V objektu se nachází kvalitně vybavená tělocvična, její využívání mateřskou školou však není pravidlem. Hračky a učební pomůcky jsou převážně volně přístupné, jejich zastoupení odpovídá počtu dětí i věkovému složení kolektivu.

Základní škola se nachází v prvním patře stavby. Její prostorové i materiální podmínky jsou dostačující. Dvě kmenové třídy jsou účelně zařízeny a vybaveny. Ke kvalitativnímu posunu došlo v oblasti informačních technologií, do níž směřovala část financí z projektu EU peníze školám. K výuce lze využít počítače, interaktivní tabuli, resp. dataprojektor.

Pro realizaci sportovních aktivit je pozitivem přítomnost tělocvičny, která plně vyhovuje současnému počtu žáků. Pro činnost školní družiny je k dispozici samostatná místnost. Škola není bezbariérová.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a provozní dotace od zřizovatele dovolují uskutečňovat vzdělávání na základě zpracovaných učebních dokumentů. Úplata za předškolní vzdělávání činí 120 Kč měsíčně, za zájmové vzdělávání 50 Kč za stejné časové období.

Personální, materiální a finanční podmínky umožňují realizaci školních vzdělávacích programů. Řízení školy odpovídá její velikosti, informační systém je založen na každodenním kontaktu ředitele se všemi pracovníky školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Mateřská škola

V uplynulém období neproběhla žádná podstatná inovace ŠVP PV. Vzdělávací obsah je vytvořen jako nabídka tematických celků, ovšem bez jednoznačně stanovených zásad pro další plánování pedagogické práce. Vzdělávací záměry z oblasti environmentálního vzdělávání jsou zařazeny s tím, že pro realizaci je využíváno především okolní přirozené prostředí. Získávání sociálních dovedností je pojato jako průběžný proces. Vzdělávání obohacují různé další aktivity, například výuka hry na zobcovou flétnu, plavecký výcvik, tematické výlety.

V reálném průběhu vzdělávání nebyl plně respektován stanovený režim dne (např. byl částečně zkrácen pobyt dětí venku). V době inspekce byl dokument doplněn o údaj, kdy budou prováděna zdravotně preventivní cvičení.

Děti nebyly zbytečně organizovány, měly dostatečný prostor pro spontánní činnosti, jejich poměr s řízenými aktivitami byl vyvážený. Motivačním faktorem byla jednak otevřená nabídka hraček a dále působení učitelky, které bylo podnětné a podporující. Dětem se dařilo rozvinout smysluplné námětové hry a setrvat u nich. Při manipulačních činnostech se seznamovaly s rozmanitými materiály a technikami. Vhodnou organizací stolování a dalších režimových momentů byly vytvořeny stimulující podmínky pro rozvoj dovedností sebeobsluhy a tím byla posilována spokojenost dětí s vlastními schopnostmi. Uplatněný pedagogický styl se projevoval vstřícnou a empatickou komunikací pedagoga, přispíval k příznivému klimatu ve třídě. Pozitivní hodnocení mělo motivační charakter. Učitelky byly pro děti kvalitním vzorem chování a jednání, takže docházelo k přirozenému sociálnímu učení.

Didakticky cílené činnosti probíhaly frontální formou. Střídáním klidových a relaxačních aktivit se dařilo částečně udržovat zájem dětí. Vzdělávací záměry nebyly diferencovány podle věku a možností dětí, v dílčích fázích jim byly předávány hotové poznatky, značně náročné na jejich schopnost vnímat časové pojmy. Převládal verbální projev pedagoga. Pozitivem bylo, že děti otevřeně a bez ostychu dovedly vyjádřit svůj nezájem o nabídnutou činnost a pedagogická reakce nebyla prikazující.

Děti měly možnost prohlížení encyklopedií. Jsou vedeny k třídění odpadu, přínosná je spolupráce s Ekocentrem Paleta. Ze studia dokumentace vyplynulo, že v menším rozsahu jsou zařazovány cíle z oblasti Dítě a řeč a metody prožitku a experimentu.

Pro spontánní aktivity měly děti dostatečný prostor, byly motivovány otevřenou nabídkou hraček i vhodným působením učitelky. Při didakticky cílených činnostech převažoval

frontální způsob práce bez diferenciacce z hlediska věku a možností dětí. Průběh vzdělávání měl standardní úroveň, rozvíjel osobnost dětí.

Základní škola

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola pro život“ byl k 1. září 2013 inovován podle aktualizovaného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Disponibilní dotace byla použita přibližně ze 79 % k navýšení vyučovacích hodin českého jazyka a matematiky. Organizace výuky umožňuje realizaci ŠVP ZV, učební plán byl naplňován.

Vzdělávací proces pedagogové vedli frontálním způsobem, společnou činnost jednoho oddělení souběžně kombinovali se samostatnou (převážně písemnou) prací dalšího. Malé počty žáků v některých ročnících nedovolují zařazovat kooperativní techniky učení, naopak často byl uplatňován individuální přístup. Ve třídách panovala příjemná atmosféra, žáci projevovali pozitivní vztah k výuce, byli většinou aktivní. Výukou vhodně prolínaly mezipředmětové vztahy. Žáci prokazovali schopnost samostatně pracovat s textem, porozumět jeho obsahu. Procvičování a upevňování učiva věnovali učitelé dostatek času, při samostatné práci poskytovali žákům v případě potřeby pomoc, většinou nechyběla zpětná vazba.

Výuka byla podpořena pracovními sešity, názornými pomůckami i počítači. Vesměs používané průběžné slovní hodnocení povzbuzovalo žáky k dalším výkonům. Rezervy byly shledány ve vedení žáků k sebehodnocení.

Součástí vzdělávacího procesu bylo vedle osvojování učiva i formování postojů žáků. Vyučující je směřovali ke vzájemné pomoci, toleranci, k dodržování pravidel slušného chování. Sociální vztahy se jevily jako funkční. Komunikativní dovednosti odpovídaly úrovni přiměřené věku žáků, výslovnost několika nejmladších žáků vykazovala výrazné nedostatky.

Při výuce pedagogové uplatňovali frontální způsob předávání poznatků, zařazení kooperativních prvků učení je z důvodu malého počtu žáků v některých ročnících problematické. Pozitivem byla příjemná atmosféra a respektování individuálního tempa žáků, negativem se jevílo opomíjení sebereflexe a špatná výslovnost některých žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

O své činnosti, vzdělávací nabídce i přijímacím řízení škola informuje veřejnost prostřednictvím vlastních jednoduchých internetových stránek www.zsnovehrady.cz, dále na nástěnkách ve školní budově a ve vývěskách v obci. Při přijímání dětí k předškolnímu i základnímu vzdělávání postupuje ředitel školy podle platných právních předpisů.

Zákonným zástupcům škola zajišťuje běžné poradenské služby a v případě potřeby (např. posouzení školní zralosti) poskytuje kontakty na školská poradenská zařízení. Účelná spolupráce mateřské a základní školy podporuje oboustranné poznávání a vytváří podmínky pro nestresující a plynulý přechod dětí do 1. ročníku základního vzdělávání. Děti a žáci se společně prezentují při akcích pro rodiče i veřejnost (Den otevřených dveří aj.).

Pedagogové věnují pozornost také ochraně zdraví a bezpečnosti dětí a žáků, které pravidelně seznamují s bezpečnostními a zdravotními riziky v prostředí školy i při mimoškolních akcích. Důraz je kladen na dopravní výchovu. Prevence sociálně patologických jevů vychází z reálných podmínek školy, je přizpůsobena nejmladší věkové

skupině. Škola dosud nemusela řešit žádné případy nežádoucího chování, k čemuž napomáhá prostředí malé rodinné školy.

Mateřská škola

Při námětových hrách děti dokázaly samostatně řešit problémové situace, hledaly různé možnosti a varianty. Za aktivního zapojení učitelky se dovedou domluvit, v určitých fázích si uvědomovaly přínos kooperace. Svými projevy dokladovaly značné poznatky z environmentální oblasti. Mladší děti na některé otázky odpovídaly chaoticky, bylo zřejmé, že požadavky na jejich znalosti byly příliš náročné. Zvládaly základní pohybové dovednosti, správnou orientaci v prostoru, reakci na domluvený signál a smysl pro rytmus. Omezené a nepravidelné využívání tělocvičny má za následek, že je v menším rozsahu podporován rozvoj tělesné zdatnosti a obratnosti s využitím tělovýchovného náradí. Děti dokázaly otevřeně a bezprostředně sdělovat své prožitky. Domluvená pravidla jednání a chování byla přiměřená jejich věku, v dílčích fázích dne měli jednotlivci problémy s jejich dodržováním.

Pedagogické pracovnice měly přehled o vývoji jednotlivých dětí, stavu výslovnosti a specifických zvláštěnostech. Využití těchto zjištění bylo patrné při aktuálním působení. Cílené záměry pro rozvoj dítěte a podporu jeho vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky nebylo zaznamenáno ani doloženo příslušnou pedagogickou dokumentací. V případě vad ve výslovnosti dětí je zákonným zástupcům poskytován kontakt na logopedickou ambulanci.

Základní škola

Vyučování průběžně doplňují aktivity, které posilují utváření sociální gramotnosti (návštěvy kulturních akcí apod.). Žáci prezentují své dovednosti při vystoupeních např. ke Dni matek nebo k Vánocům. Vyučující se systematicky věnují environmentální výchově, vedou žáky k ekologickému myšlení a ochraně životního prostředí. Žáci třídí odpad, starají se o úklid okolí školy, účastní se sběrových akcí. K efektivnímu naplnění volného času žáků přispívá činnost několika zájmových útvarů.

Úroveň znalostí a dovedností žáků pedagogové zjišťují vlastními evaluačními nástroji. Zákonní zástupci jsou s výsledky vzdělávání seznamováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek, dále při rodičovských schůzkách či individuálních návštěvách školy. Kvalita vzdělávání byla v uplynulém školním roce ověřována také prostřednictvím celostátních testů. Zpětnou vazbu poskytuje i zapojení žáků do různých soutěží. Úspěšní jsou například ve sportovních kláních. Z analýzy celkového prospěchu žáků vyplývá nulový podíl neprospívajících, více než tři čtvrtiny z celkového počtu prospěly s vyznamenáním. K méně úspěšným žákům vyučující přistupují individuálně, nabízejí jim podporu například formou doučování. Výrazně motivujícím prvkem je udělování značného množství pochval v průběhu i v závěru klasifikačního období.

Propojení činnosti mateřské a základní školy přispívá k bezproblémovému přechodu dětí do 1. ročníku základního vzdělávání. Při přijímacím řízení jsou respektována příslušná zákonná ustanovení. V mateřské škole bylo sledování vývoje dětí dále uplatňováno při aktuálním pedagogickém působení. V základní škole jsou přínosem z hlediska povzbuzení k dalším výkonům časté motivační pobídky žáků formou pochval.

Další zjištění

Školní vzdělávací program školní družiny „Když jsi kamarád, tak si pojd' s námi hrát“ svým obsahem neodpovídal požadavkům školského zákona. Zejména v něm chybělo uvedení forem vzdělávání, podmínek přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání, dále stanovení ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví. Přizpůsobit interním podmínkám je třeba též vnitřní řád školní družiny, v němž bylo minimum prostoru věnováno právům žáků, zcela opominuta byla práva a povinnosti zákonných zástupců.

Závěry

- a) K silným stránkám školy patří příjemná atmosféra, která přispívá k budování přátelských vztahů mezi dětmi a žáky. Přínosem z hlediska přechodu dětí z mateřské školy do základní je propojování činností obou těchto součástí.
- b) Nedostatky většího rázu byly shledány ve zpracování školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání a vnitřního řádu školní družiny.
- c) Ke zjištěným slabým stránkám školy se řadí rezervy v kvalifikovanosti pedagogického sboru. V průběhu inspekční činnosti byly odstraněny drobnější nedostatky v dokumentaci školy.
- d) Během následujícího období bude vhodné zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků směrem k logopedické prevenci a k hodnocení a sebehodnocení dětí a žáků. V mateřské škole spočívá příležitost ke zlepšení též v častější diferenciaci vzdělávacích záměrů a v realizaci činnosti dětí v menších skupinách.
- e) Od minulé inspekční činnosti došlo k pozitivnímu posunu zejména v oblasti materiálních předpokladů. Proběhla kompletní rekonstrukce pláště školní budovy, zlepšení nastalo v základní škole ve vybavení didaktickými pomůckami včetně prostředků IT. Negativním trendem je pokles počtu dětí a žáků.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, požaduje

- **do 31. ledna 2014 odstranění zjištěných nedostatků** (ve zpracování Školního vzdělávacího programu „Když jsi kamarád, tak si pojd' s námi hrát“, ve zpracování vnitřního řádu školní družiny) **a zaslání zprávy o odstranění.**

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Změna zřizovací listiny – Úplné znění ze dne 8. prosince 2009
2. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 30 066/02-21, ze dne 25. listopadu 2002
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 11 212/2007-21, ze dne 30. dubna 2007

4. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 14 892/2007-21, ze dne 14. června 2007
5. Jmenování ředitele školy ze dne 30. dubna 2007
6. Povolení výjimky z počtu žáků ze 17. června 2013
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Objevujeme svět kolem nás - - aneb kdo nechce být sám, může přijít k nám“, čj. 34/2012, platný od 1. září 2012
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola pro život“, čj. 20/2013, platný od 1. září 2013
9. Školní vzdělávací program „Když jsi kamarád, tak si pojd' s námi hrát“, čj. 58/2012, platný od 1. září 2012 (školní družina)
10. Celoroční tematický plán - školní rok 2013/2014 (mateřská škola)
11. Školní matrika - školní rok 2013/2014 (mateřská škola)
12. Třídní výkazy a katalogové listy žáků - školní rok 2013/2014 (základní škola)
13. Přijímací řízení pro školní rok 2013/2014
14. Školní řád mateřské školy, čj. 11/2012, platný ke dni 1. února 2012
15. Školní řád, čj. 46/2012, platný ke dni 1. září 2012 (základní škola)
16. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, čj. 48/2012, platná ke dni 1. září 2011
17. Vnitřní řád školní družiny, čj. 43/2012, platný ke dni 1. září 2012
18. Rozpis přímé pedagogické činnosti - školní rok 2013/2014 (mateřská škola)
19. Rozvrhy hodin tříd - školní rok 2013/2014 (základní škola)
20. Třídní knihy - školní roky 2012/2013, 2013/2014
21. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny – školní rok 2013/2014
22. Záznamy osobního rozvoje dítěte – školní rok 2013/2014 (mateřská škola)
23. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní roky 2012/2013, 2013/2014
24. Vlastní hodnocení školy – úsek MŠ za školní rok 2012/2013
25. Výroční zpráva za školní rok 2011/2012, 2012/2013 (základní škola)
26. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - školní rok 2013/2014

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Bc. Marcela Toušovská, školní inspektorka

Bc. Marcela Toušovská v. r.

V Pardubicích 22. listopadu 2013

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Petr Čermák, ředitel

Mgr. Petr Čermák v. r.

V Nových Hradech 28. listopadu 2013

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.